

Müessisi:
Kutuderede
Mürebisi:
Özdemir
Sahibi
Tmarhanece
Mes'ul Müdür:
Fırat
İmtiyaz Sahibi
Haçir Altında

Deridei Dersim

Okuyan pişman Okumayan bin pişman

31 MART 1957 PAZAR

Yazı heyeti:
Yerinde yeller eser
İdarehane
Munzur dağları
Gavesi:
Güldürmek
Piyatı:
Taktire bağı
Abone bedeli
Tunceli
Gecesine gelmek

Gençlik ve Kültür

Aziz Hemşehrilerim.
Tunceli halkının medeni tab'ı ve yüksek şerefini taziyk eden müşkülleri yenmek ancak ilim ve fenin tabii ilmi mümkündür. Halkımız yaşadığı hayati tehlik e-demek, pek acıklı bulduğumuzdan başka şüphe etmiyoruz. Doğru, büyüdüğümüz, yaşayıp illeceğimiz mühitin değişme hayati içinde bulunuyoruz. Maksud olan gayeye erişmek için en kısa yolu ilim yoldur.

Bir memleketin kalkınması münevverlerinin çokluğuna bağlıdır. Çünkü beşeriyeti daima yeniden ilerleten ve yükselten kuvvet halki gençlik ruhudur. O memleketin istikbalinin yegane mutlak yapıcısı ve mutlak hakimi olacaktır. Bu itibarla gençliği yetiştirmek demek, hayati istikbalini yaratmak demektir.

Bir beldenin istikbalini üzerinde müessir olan gençler arasında; daha ziyade ruh, kâlp ve ahlak kuvveti de olmalıdır.

Yalnız kendisi için, kendi nefsi için değil, neslinin istikbalini için de çalışmalıdır bir bir kıymet ve kuvvet ifade etsin.

Kezalk bütün bir bölgenin ve hemşehrilerinin yükselişi ve üzerinde yaşadığı toprağın müsbir bir hâle getirilmesi, gençliğin yetiştirilmesi ve onların ruhlarında tasdiklenen iman ve terbiye ile mümkündür.

Tunceli gençliği bu gün aydınlık bir istikbalde doğru ve aydınlık yoldan yürümektedir. Tunceli gençleri de diğer hemşehrileri gibi hayatın solununa göğüslerini açmış cehizlerine hayat havasını dolduruyorlar. Hepimizin bildiği gibi yorgun, korkak, ihtiyarlaşmış, aşınmış ruhlar bir beldenin kalkınmasında ve gençliğin yetiştirilmesinde de kuvvet olamaz.

Bu halde gençliğin yetiştirilmesi, Tunceli halklarını ve rehberlerini yetiştirmek demektir. Böylece yetiştirilen gençlik memleketimize yeni hayati bir kere uyardır. nca, artık durdurulamayan bir hızla ve kuvvetle bu hayat yayılır. İşte bu yeni hayat sevgisini ya ratanak olan kültürü ve terbiyeli gençliktir. Kalkınmaya ve yeni bir hayat seviyesine mühtac olan Tuncelimize bunu ancak gençlik götürür. Bu suretle gençler, ruhunda kıvılcımlanan bu seviyeli güzel Tuncelimize yavaşca kul ve bütün gençliğimizi de aynı a tesle tutuşturacaktır.

Gençlik düşünce, hareketlerinde ve fikirlerinde inkişaf eder. Oluş mezzular, yaşayan bir gençliğe yakışmaz. Gençlik daima zamanın sesini duyar. Çünkü mutemadi bir hayat ve kültür değişmesi içtave geçmiş zamanın köhne mevzularına saplanarak ayak diremez. Piken ve ruhen köyünün, şehrinin, melek ve işgalinin sınırlarını aşarak kültürel tenasa gelir. Kendi küçük mahirinin ve melek kadresinin dâir hududuna sınıksız çıkarak, bilakis ufkunu genişletir.

İşte bu Tunceller mevcut kültür kıymetlerini ruhunda taşıyan ve yeni kültür kıymetlerini ruhuna

da taşıyan bir kültür beldesi olmak istiyoruz.

Zira kültürle hakikat anlaşılır, güzelliği görülür ve yaratılır, huk ve sevgi tahakkük eder

Muhterem Hemşehrilerimiz!
Mühterem icine atılacağı emniyetli cemiyeti hazırlamak ve diğer neslinin seviyesine ulaştırarak hepimizin vazifesi olmalıdır. Ru cidit ve hayrî meselelerde ele vermek icab ediyor.

Artuzulan seviyeye erişmek için genç, ihtiyar, kadın, erkek hep beraber çalışmalı ve hep beraber bu gençliği yetiştirmeliyiz. Bu da ancak sizlerin himmet ve gayretinizle kâimdir. Buna da imanınız vardır.

Tunceli gençleri, memleketine ve hemşehrilerine faydalı olmak maksadıyla sizleri bir araya toplayıp tanıştırmakla, uğuru ve faziletli bir adım atmış bulunuyorlar.

Sizlerin yüksek himayetlerini esirgimeyerek maddi ve manevi müzaheretinizi ıbzal ederken, bu memleket yavurların tahsil ve terbiye ve ahlak bakımından daimi kontrolünüz altında bulunurcaz tedbirlerle de tevessül bayurmanızın hasseten rica ederiz.

Bu memleket çocukları günün geçiğe ve görevleri göseleridece aklı mekminiş görüp, taktir ediyor ve derin bir alaka ile gayret gösteriyorlar. Gençliğin yetişmesinde ki rolü dikkate alarak helâzini her zamanki gibi yardıma davet eder samimi bir gece gecir-menizi dilerim.

GAYEMİZ

1957 Ocak ayında İstanbulda bulunan Tunceli Üniversitesi ve hemşehrilerimizle Tuncelinin İstikbalini sağlayan dâvalar tahakkük ettirmek üzere Ankara'da kurulan Tunceli Kültür Derneğinin İstanbul Şubesi kuruldu.

Demek çevrelerinde bulunan Tunceli ve Tuncelilyi seven hemşehrilerin kadirşinas ve müştakif yardımında 16/2/1957 Cumartesi günü yapılan kongresinde yeni İdare Hey'etini seçmiş ve çalışmalarına başlamışlardır. Mücceret olarak Demek kurmanın yalnızı şube açmak ve Kongre yapmaktan ibaret olmadığını taktir eden İdare Hey'eti Demek gayelerinin gerçekleştirilmesi için elbirliğiyle çalışmaları hazırladılar; Tunceliye uzak ve gurbette olarak munzuruna, taşına, toprağına hasret kesen, sesine, sözüne, milli uylarına aşık, naturalarına bağlı her hemşehrivi, akraba ve dostları, Tuncelilyi sevenleri bir araya getirecek olmaları bol bol folklorlarını sunarak eğlendirip, eğlendirmeyi arzu etmiştir. Demek bununda da iktifa emeyerek havadislerindeki ve sevinçli gezmeye serf vermek imkânını bulamayan gözden irak, gönülden yakın olan hemşehrilerimiz bildirmek lüzumunu hissettiriyor. İşte Ceride-i Dersim bu fikrin, bu

Haydar Özdemir

Mehmet Turgut Başkanımız

Sempatik çehresi ve dudaklarından eksilmeyecek tebessümüne kalplerimizde yer alan, yardımlarına güvendiğimiz kıymetli hemşehrimize Hazretta doğu 1327 yılında da memleketten ayrılarak Amerika gitmiş ve orada bir müddet kaldıktan sonra İstanbul'a şvdet etmiştir. Halen İstanbul'da ticaretle işigal etmektedir. Gurbette bulunan Tunceli çocuklarını bir başba getirmek istemekle anı toprağına olan bağlılığı şayan, taktir.

Hüseyin Karaözle Cemiyetimi Hemşehrimize zın banisi olancağklarından asla şüphe etmiyoruz. Hemşehrilerimize gösterdikleri kadirşinaslığa medyunuz.

Alli Anagür

Düğü Anadolu'nun göğsünde yer yer karlı, şar dağlarlı, eşsiz sakin bir bölgenin iktidasi ve kültürel sahada geri kalmış, ekmeç parasmı gurbette binbir mahrumiyet içinde temin eden bir memleketin tahakkük ettirmek, ele alınacak bir çok dâvaları vardır. Tunceli içtimai, iktidasi, kültürel bakımından her sahada kalkınmaya ele alınacak mahalli yükselme imkânlarına mühtacdır. Bütün bunlar iş ve vazife olarak üzerine alan Demek gayelerini başındaki şekilde tespit etmiş bulunmaktadırlar.

1 - Tuncelinin tarihi, edebi kaynaklarını ve fertlerini bütün özellikleriyle tanıdıkları ve kıymetlendireceklerdir.

Devamı 4 ncü Sayfada

Teşekkür

Derneğimizin kuruluşundambiri bize yakınlık gösteren ve başka işlerimizde büyük yardımlarını esirgemi yen Mahmut Sıucuoğlu'na ve Kardeşi Abdullah beylere şükranlarımızı birdirmeyi borç biliriz.

Tunceli Kültür Derneği

İstanbul Şubesi

İdari işlerde vazife görmüş, son olarak Kumkapı Nihiyie müdürliğünden istifa eden bu kıymetli hemşehrimize Mazgirtli olup halen İstanbulda ticaretle işigal etmektedir. Bizimle hemfikir; oduğunu ana dâvalarında bize rehber olacakına inanıyoruz. Bizlere gösterdikleri sevgi ve sempattlerini taktirle karşılız.

Dr. Hayrettin Dalokay İdare hey'eti üyesini

Perteçli olup halen Adli Tıp Reşisi Fizik Tedkikler Şubesi Mütehasşis Müdür Vekilidir. Çalışkan, dürüst faziletli hemşehrimize, sıcağ ve samimi alakaaride gençlerimize önder olmaktadır. Şükranla karşılız. Faal ve enerjik olan bu kıymetli abimizin Tunceline ve gençlerimize daha da faydalı olacağına inancımız vardır.

Macid Gedikoğlu İdare Hey'eti Üyesini

RESMİ GEÇİT

1954 seçimleri arifesinde, gazeleride Tunceli için: «Adayı en bol vilyeye» başlığı altında bir haber neşredilmisti. Hatta bu meydana, yine günlük gazetelerden birini söyle bir karikatür süslüyordu: Köpride yük taşıyan hammallar dan biri ale ale küfesini atıp Kadıköy vapur iskelesine yöneliyordu. O sırada arkadaşlarından bir i arkasından: «Kifeni atıp böyle nereye gidiyorsun yahud?» diye benerneye Berkinin soluk soltuğave diğ cevap şü: Tuncelide mebusluğa adaylığımı koymıya gidiyorum.

Gerek haber ve gerekse karikatürle edilen hâdisenin mübalagah olduğu muhakkak. Beri lafraftan Tuncelinin kulagi, gözü, her yerde hazır nazır, her şeyin den haberdar vatanışa: Gelo bildiriyor. Kalan (Husus) :

Şimşiden adaylarımızın miktarı yüzlerin üstündedir. Gün geçmez ki; köyün mutane veya ilerilerinden birinin evine katırına atılmı bir aday veya yarımcısı uğramasın. Gelen aday ise köylüler bir yere toplanmaya davet edilir.

Düzün Baba'yı (üzerinde aynı adı taşıyan Evliyanın yattığı dağ) aldım, kapınızd geldim. Oun çocukları sizleri, bana reyinizi vere ökümler ediyoruz. — Gidilen, vere göre, düzün bağına yerim başka babaların alacağı tabiidir. — Propoganda gezisi faaliyetine çıkan aday babası: — Benim oğlum değil, sizin oğlunduz. Vicdanınıza teslim ediyoruz. Sizin evladımız olduğuna göre dost düşman içersinde utanırdımayın.

Başka bir aday şöyle konuşur: — Ben falan falan... büyük kimsenin en yakın arkadaşımıyım. Belki kalkıp konuşamam ama, belde arkasında Devlet yüksek ricali ile konuşabilirim.

Adaylardan birini destekleyen aşiret mensubu da propogandasını yaparken: — Şu bu Milletvekili olurken, bizden niye biri çıkmasın. Kanımı zı suya mi akıttık.

Yine bir diğer aday ağıy tavlamak hususunda bütün enerjisini harcamaktan çekinmez.

— O memura mi küzyorsun (adı geçen zavallı memur muhakkak ora halkındandır ve yararlı olmak için elinden geleni yapmaktadır) Ben Ankara'ya varı; varmaz evvel Allah, onu sallandıracam.

Şayet İstanbul'da iş bulamayıp geri dönerler karşısında ise aday: — Hepsinize teker teker iş bulacağım emin olun. Bir deneyim bakın o zaman işsiz kimsel kalacak mı?

Devamı 4 ncü Sayfada

Sekreterimiz
HAYDAR ÖZDEMİR
Şehir Kuratörlüğü Avukat

